

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๓๔
มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๒๒.๑๒๒/๙๗๘๑ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งเป็นส่วนราชการในสังกัดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีปัญหาในการปฏิบัติตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ในกรณีการอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๓๔ (๗) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองฯ อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต่อไปอีก กล่าวคือ คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๓๔ (๗) ตามกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเห็นสมควรนั้น หากบุคคลดังกล่าวมีความจำเป็นต้องอยู่ในราชอาณาจักรเกินกว่า กำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตแล้ว จะต้องยื่นคำขอตามแบบและเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ เนื่องจากในทางปฏิบัติที่ผ่านมา เมื่อคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนมีหนังสือแจ้งการอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรหรืออยู่ต่อจากสิทธิเดิมซึ่งครบกำหนดระยะเวลา แล้วแต่กรณี พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจะประทับตราอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรลงในหนังสือเดินทางตามระยะเวลาที่คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาอนุญาตไว้แล้ว โดยในกรณีอยู่ต่อจากสิทธิเดิมซึ่งครบกำหนดระยะเวลาแล้วนั้น คนต่างด้าวมิได้ยื่นคำขออนุญาตเพื่ออยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต่อไป (แบบ ตม. ๗) อีก และเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแต่อย่างใด

สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย ดังนี้

๑. คำว่า “กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน” ในมาตรา ๓๔ (๗) และคำว่า “คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน” ในมาตรา ๓๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ หมายความว่าคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ และพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือไม่ อย่างไร

๒. คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเห็นสมควรตามมาตรา ๓๔ (๗) และมาตรา ๓๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองฯ หากบุคคลดังกล่าวมีเหตุจำเป็นต้องอยู่ใน

ราชอาณาจักรเกินกว่าหนระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตแต่เดิมแล้ว บุคคลเหล่านี้จะต้องยื่นคำขอตามแบบและเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือไม่อย่างไร

๓. ถ้าคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวดังกล่าวเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักร จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองฯ หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว โดยมีผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้แทนกระทรวงพลังงาน (สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดและข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ในปัญหาที่ว่า คำว่า “กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน” ในมาตรา ๓๔ (๗)^๑และคำว่า “คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน” ในมาตรา ๓๕ (๖)^๒ แห่ง

มาตรา ๓๔ คนต่างด้าวซึ่งจะเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวจะต้องเข้ามาเพื่อ

การดังต่อไปนี้

- (๑) การปฏิบัติหน้าที่ทางทูตหรือกงสุล
- (๒) การปฏิบัติหน้าที่ทางราชการ
- (๓) การท่องเที่ยว
- (๔) การเล่นกีฬา
- (๕) ธุรกิจ
- (๖) การลงทุนที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้อง
- (๗) การลงทุนหรือการอื่นที่เกี่ยวกับการลงทุนภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการ

ลงทุน

- (๘) การเดินทางผ่านราชอาณาจักร
- (๙) การเป็นผู้ควบคุมพาหนะหรือคนประจำพาหนะที่เข้ามายังท่า สถานี หรือท้องที่ใน

ราชอาณาจักร

- (๑๐) การศึกษาหรือดูงาน
- (๑๑) การปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชน
- (๑๒) การเผยแพร่ศาสนาที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้อง
- (๑๓) การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์หรือฝึกสอนในสถาบันการค้นคว้าหรือสถาบันการศึกษา

ในราชอาณาจักร

- (๑๔) การปฏิบัติงานด้านช่างฝีมือหรือผู้เชี่ยวชาญ
- (๑๕) กรอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๒ มาตรา ๓๕ คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๓๔ อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรภายใต้เงื่อนไขใดๆ ก็ได้

ระยะเวลาที่จะอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรให้กำหนดดังนี้

- (๑) ไม่เกินสามสิบวัน สำหรับกรณีตามมาตรา ๓๔ (๔) (๘) และ (๙)
- (๒) ไม่เกินเก้าสิบวัน สำหรับกรณีตามมาตรา ๓๔ (๓)
- (๓) ไม่เกินหนึ่งปี สำหรับกรณีตามมาตรา ๓๔ (๕) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕)

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ หมายความว่าถึงคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ และพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือไม่ อย่างไร นั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า คำว่า “กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน” ในมาตรา ๓๔ (๗) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองฯ นั้นเป็นถ้อยคำที่มีความหมายชัดเจนว่าหมายความว่าถึงพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม^๓ รวมถึงกฎหมายอนุบัญญัติซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนฯ ดังนั้น คำว่า “กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน” ในมาตรา ๓๔ (๗) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองฯ จึงหมายความว่าถึงเฉพาะพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ และคำว่า “คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน” ในมาตรา ๓๕ (๖) จึงหมายความว่าถึงเฉพาะคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ เท่านั้น

ประเด็นที่สอง ในปัญหาที่ว่า คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเห็นสมควรตามมาตรา ๓๔ (๗) และมาตรา ๓๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองฯ หากบุคคลดังกล่าวมีเหตุจำเป็นต้องอยู่ในราชอาณาจักรเกินกว่ากำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตไว้เดิมแล้ว บุคคลเหล่านี้จะต้องยื่นคำขออนุญาตตามแบบและเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือไม่ อย่างไร นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๓๕ วรรคสี่^๔ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองฯ ได้กำหนดไว้ชัดเจนว่า ถ้าคนต่างด้าวดังกล่าวประสงค์จะอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต่อไปอีก คนต่างด้าวผู้นั้นต้องยื่นคำขออนุญาตตามแบบและเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น คนต่างด้าวผู้นั้นจึงต้องยื่นคำขออนุญาตตามแบบและเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกตามความในมาตรา ๓๕ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองฯ

(๔) ไม่เกินสองปี สำหรับกรณีตามมาตรา ๓๔ (๖)

(๕) ตามกำหนดระยะเวลาตามความจำเป็น สำหรับกรณีตามมาตรา ๓๔ (๑) และ (๒)

(๖) ตามกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาเห็นสมควร สำหรับกรณีตามมาตรา ๓๔ (๗)

ในกรณีที่คนต่างด้าวมียเหตุจำเป็นจะต้องอยู่ในราชอาณาจักรเกินระยะเวลาที่กำหนดใน (๑) (๒) (๓) และ

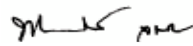
(๔) ให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้อยู่ต่อไปได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปี และเมื่อได้อนุญาตแล้วให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายในเจ็ดวันนับแต่วันอนุญาต

การขออนุญาตเพื่ออยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต่อไปแต่ละครั้ง ให้คนต่างด้าวยื่นคำขอตามแบบและเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในระหว่างรอฟังคำสั่งให้คนต่างด้าวผู้นั้นอยู่ในราชอาณาจักรไปพลางก่อนได้

^๓ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ ปัจจุบันได้ถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒

ประเด็นที่สาม ในปัญหาที่ว่า คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวดังกล่าวเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักร จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๓๙^๔ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองฯ หรือไม่ อย่างไร นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๓๙ เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาอนุญาตและเก็บค่าธรรมเนียมจากคนต่างด้าวผู้ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวที่ประสงค์จะเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักรและกลับเข้ามาในราชอาณาจักรอีก ดังนั้น ถ้าคนต่างด้าวดังกล่าวประสงค์จะเดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรอีก ก่อนเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักรจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ให้กลับเข้ามาอีกโดยต้องยื่นคำขออนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ถ้าคนต่างด้าวผู้นั้นจะเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักรโดยไม่ประสงค์จะกลับเข้ามาในราชอาณาจักรอีก ก็ไม่ต้องยื่นคำขออนุญาตและไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกตามความในมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองฯ แต่อย่างไร

(นางสาวพรทิพย์ จਾਲะ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๖

^๔ มาตรา ๓๙ คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว หากเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ถือว่าได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวดังกล่าวเป็นอันสิ้นสุด แต่ถ้าก่อนเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักร ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ให้กลับเข้ามาในราชอาณาจักรได้อีก และคนต่างด้าวนั้นได้กลับเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่เป็นผู้ต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ ถ้าระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรยังมีเหลืออยู่ ให้อยู่ในราชอาณาจักรต่อไปได้เท่าระยะเวลาที่ยังเหลืออยู่นั้น

การขออนุญาตเพื่อกลับเข้ามาในราชอาณาจักรอีก ให้คนต่างด้าวยื่นคำขอตามแบบและเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง